

2. Podstawowe techniki zliczania obiektów (metoda bijektywna, reguła włączania i wyłączania, rekurencja).

Metoda bijektywna

Liczymy ilość obiektów kombinatorycznych konstruując funkcję pomiędzy rozważanym zbiorem oraz zbiorem, którego ilość elementów jest znana. W „najlepszych” sytuacjach funkcja ta jest bijekcją, stąd tę metodę zliczania obiektów kombinatorycznych nazywamy metodą bijektywną. Zilustrujemy teraz tę metodą przykładem.

Jeśli X jest zbiorem o n elementach, to $|PX| = n!$.

Dowód.

Dowód będzie indukcyjny ze względu na n . Dla $n = 0$ teza jest oczywista.

Przypuśćmy teraz, że $n > 1$. Funkcja $f : PX \rightarrow \bigcup_{x \in X} PX \setminus \{x\}$ dana wzorem

$$f(a) := (a_1, \dots, a_{n-1})$$

jest bijekcją. Z założenia indukcyjnego wiemy, że $|PX \setminus \{x\}| = (n-1)!$ dla

każdego $x \in X$, więc $|PX| = n(n-1)! = n!$, co kończy dowód

Reguła włączania i wyłączania

REGUŁA WŁĄCZANIA I WYŁĄCZANIA

TWIERDZENIE 2.15.

Dla dowolnych zbiorów $X_1, \dots, X_n$ mamy

$$\left| \bigcup_{i \in [1, n]} X_i \right| = \sum_{k \in [1, n]} (-1)^{k-1} \sum_{1 \leq i_1 < \dots < i_k \leq n} |X_{i_1} \cap \dots \cap X_{i_k}|.$$

Dowód.

Indukcja względem n . Dla $n = 1$ teza jest oczywista. Podobnie łatwo udowodnić powyższy wzór dla $n = 2$. Załóżmy teraz, że $n > 2$. Niech $Y_i := X_i \cap X_n$ dla $i \in [1, n-1]$. Wtedy

$$\begin{aligned} \left| \bigcup_{i \in [1, n]} X_i \right| &= \left| \bigcup_{i \in [1, n-1]} X_i \right| + |X_n| - \left| \left(\bigcup_{i \in [1, n-1]} X_i \right) \cap X_n \right| \\ &= \left| \bigcup_{i \in [1, n-1]} X_i \right| + |X_n| - \left| \bigcup_{i \in [1, n-1]} Y_i \right| \\ &= \sum_{k \in [1, n-1]} (-1)^{k-1} \sum_{1 \leq i_1 < \dots < i_k \leq n-1} |X_{i_1} \cap \dots \cap X_{i_k}| \\ &\quad + |X_n| - \sum_{k \in [1, n-1]} (-1)^{k-1} \sum_{1 \leq i_1 < \dots < i_k \leq n-1} |Y_{i_1} \cap \dots \cap Y_{i_k}| \\ &= \sum_{k \in [1, n-1]} (-1)^{k-1} \sum_{1 \leq i_1 < \dots < i_k \leq n-1} |X_{i_1} \cap \dots \cap X_{i_k}| + |X_n| \\ &\quad + \sum_{k \in [2, n]} (-1)^{k-1} \sum_{1 \leq i_1 < \dots < i_{k-1} \leq n-1} |X_{i_1} \cap \dots \cap X_{i_{k-1}} \cap X_n| \\ &= \sum_{k \in [1, n]} (-1)^{k-1} \sum_{1 \leq i_1 < \dots < i_k \leq n} |X_{i_1} \cap \dots \cap X_{i_k}| \end{aligned}$$

rekurencja

bez sensu jest abym dłużej w wordzie te wszystkie wzorki a i tak większość nie będzie wiedziała co autor miał na myśli. Dlatego odsyłam do wykładu

<http://www-users.mat.umk.pl/~gregbob/matdysk/Wyklad.pdf>   strony:26-31